

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118213715
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1118213715.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a JUDr. Jany Vlčkovej, v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484, adresa na doručovanie Sociálna poisťovňa, pobočka, Z. Kodálya 1629/48, 924 01 Galanta, proti žalovanému: Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 24 798,48 eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 05.12.2019 č.k. 16C/26/2018-122, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku I mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 24 426,10 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku sa žaloba zamieta.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo výroku III zrušuje a vec sa v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

III. Žalobcovi sa proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96,98%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 24 798,48 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I), žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania (výrok II) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok vo výške 1 487,50 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok III).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 427 ods. 1,2, § 428, § 822, § 823 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 2 písm. g), § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“), § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.10.2003), § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.03.2007), § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. (v znení účinnom od 01.04.2007), § 4 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. (v znení účinnom od 01.04.2007), § 31 ods. 1 a 2 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 274/1994 Z.z.“), § 238 ods. 1, § 238 ods. 5 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. o Sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“). Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za ustálené a nesporné, že dňa 03.03.2006 došlo ku škodovej udalosti, ktorú zaviniel vodič motorového vozidla S. B. evidenčné číslo C., A. Dlhoš, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného. V dôsledku škodovej udalosti došlo k poškodeniu na zdraví A. M. Y.. Súd mal v konaní za preukázané, že žalobca poškodenému M. Y. vyplatil v období od 02.09.2014 do 01.04.2018 spolu sumu 33 244,80 eur titulom dôchodkových

dávok, invalidného dôchodku, táto skutočnosť medzi stranami nebola sporná. Neprijal argumentáciu žalovaného, že nakoľko poisťná zmluva, z ktorej žalobca žiadal poskytnúť plnenie bola uzatvorená pred 01.04.2007 a v čase kedy došlo k dopravnej nehode, explicitne nevyplývala z § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. v znení účinného k 28.09.2003, zákonná povinnosť poisťovne nahradiť žalovanému za škodcu uplatnený nárok. Upriamil pozornosť na to, že zákonom č. 430/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 381/2001 Z.z., účinným od 01.11.2003, bolo stanovené, že poistený z poistenia zodpovednosti má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia, pričom však nároky na náhradu škody vzniknutej úhradou nákladov dávok dôchodkového poistenia môže vzniknúť výlučne žalobcovi ako subjektu, ktorý je oprávnený na výplatu týchto dávok. Vyvodil tak, že na náhradu vyplatených dávok dôchodkového poistenia je oprávneným subjektom jedine žalobca, nakoľko jedine žalobcovi môže vzniknúť výplatom dávok dôchodkového poistenia vzniknúť škoda. Oprávnenie žalobcu na náhradu ním vyplatených dávok dôchodkového poistenia tiež vyplývalo z ustanovenia § 31 zákona č. 274/1994 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku dopravnej nehody t.j. do 31.12.2003. Z ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. vyplýva, že žalobca má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, pričom výšku škody preukazuje žalobca (Sociálna poisťovňa) potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok. Žalobca ako poškodený má nárok voči žalovanému ako zákonnému poisťovateľovi na náhradu ním vyplatených dávok dôchodkového poistenia, ktoré vyplatil v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby a je oprávnený si tento nárok podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. uplatniť si priamo voči žalovanému ako poisťovateľovi. Súd sa tiež stotožnil s argumentáciou žalobcu ohľadne skutočnosti, že novelizáciou zákona č. 381/2001 Z.z. a zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení sa len precizovala právna úprava zodpovednosti poisťovateľa a vzťahy medzi poistením, poisťovateľom a Sociálnou poisťovňou a ich vzťahy a vymedzenie práv a povinností ale k významovej zmene predchádzajúcej právnej úpravy nedošlo. Zákomom č. 110/2007 Z.z., ktorým sa menil a doplnil zákon č. 381/2001 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2007 došlo k tomu, že škoda vzniknutá úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského a dôchodkového poistenia, ktorá bola upravená v § 4 ods. 2, bola z predmetného ustanovenia vyňatá a bolo doplnené ustanovenie § 4 ods. 3, ktorým bolo stanovené, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom. Vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovaným v konaní uviedol, že žalovaným vznesená námietka premlčania uplatneného nároku žalobcom nie je dôvodná. Vzhľadom na to, že podľa § 238 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. sa právo Sociálnej poisťovne na náhradu škody, ktorá vznikla výplatom dávok premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá. Nakoľko sa v prejednávanej veci žalobca domáhal náhrady vyplatených dôchodkových dávok od 02.08.2015 a nárok na jej zaplatenie uplatnil žalobou doručenou súdu dňa 16.08.2018, súd prvej inštancie ustálil, že nárok si žalobca uplatnil v zákonom stanovenej premlčacej lehote troch rokov. Na základe uvedeného mal za to, že žalobcom uplatnený nárok je v celom rozsahu dôvodným.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2005 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Žalobca bol v konaní od platenia súdneho poplatku oslobodený podľa § 4 ods. 2 písmeno a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) a žalovaný od poplatku oslobodený nebol. Nakoľko súd žalobe žalobcu vyhovel, s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok podľa Položky 1 písmeno a) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 1 487,50 eur (t.j. 6% z priznanej 24 798,48 eur).

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný dôvodiac ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne, nakoľko sa súd prvej inštancie pri výklade a aplikácii zákonného predpisu odchyľil od znenia príslušných ustanovení, čím

poprel ich účel a význam. Rovnako namietal nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Zdôraznil, že žalobca nikdy nemal a nemohol mať status poškodeného v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z.. O škode v zmysle ust. § 238 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. možno hovoriť až momentom výplaty dávok poškodenému v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, pričom žalobca má voči tretím osobám nárok na náhradu vzniknutej škody. Žalobca nemá status poškodeného, preto sa nemôže domáhať plnenia nárokov za poisteného škodcu. Upriamil pozornosť na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co/499/2014, pričom správnosť týchto názorov je podporená aj novelou zákona č. 381/2001 Z.z. účinnou od 01.04.2007. Žalobca má právo domáhať sa náhrady vyplatených dávok poškodeným od poisťovateľov za poistených škodcov podľa ust. § 4 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. až pri poistných udalostiach vzniknutých po 01.04.2007 vrátane. Avšak ani príslušnou novelou nenadobudol žalobca postavenie poškodeného, ktoré by ho oprávňovalo domáhať sa týchto regresných nárokov priamo voči poisťovateľovi v zmysle § 15 zákona č. 381/2001 Z.z.. Tento záver je podporený aj rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/585/2015. Namietal aj nesprávnosť vysporiadania sa s námietkou premlčania, ktorú v konaní vzniesol. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí uviedol, že žalobca sa domáhal náhrady vyplatených dôchodkových dávok od 02.08.2015 a nárok na ich zaplatenie si uplatnil žalobou doručenou súdu dňa 16.08.2018, t.z. v premlčacej 3-ročnej lehote. Z uvedeného je zrejmé, že nárok žalobcu za obdobie od 02.08.2015 do 15.08.2015 nebol uplatnený v premlčacej dobe. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril podaním zo dňa 25.02.2020 a uviedol, že hmotnoprávnym základom pre uplatnenie jeho nároku je od 01.12.2004 ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.. Poskytnutím dávok z nemocenského poistenia alebo dôchodkového poistenia mu vznikla nepochybné majetková ujma, ktorá je odškodniteľná pri splnení stanovených predpokladov. Upriamil pozornosť na ust. § 5 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z.z., ktorý taxatívne uvádza prípady, kedy nie je poisťovateľ povinný nahradiť za poisteného škodu vzniknutú uhradením dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového zabezpečenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví alebo usmrtenia spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Poisťovateľ nie je oprávnený okruh výluk rozširovať. Náhradu škody za vyplácané nemocenské dávky a neskôr dôchodkové dávky si uplatňoval od počiatku regresného nároku z tejto udalosti priamo u poisťovateľa motorového vozidla škodcu u žalovaného, ktorý za povinného plnil bez výhrad. Regresné nároky zo zodpovednosti za škodu vzniknuté výplatou dávok sociálneho poistenia patri žalobcovi ako verejnoprávnej inštitúcii vyplácajúcej dávky, ktorá má v týchto prípadoch postavenie poškodeného a nepatria ani poistencovi, ani príjemcovi dávky. Zákonom č. 430/2003 Z.z., účinným od 01.11.2003, ktorým bol novelizovaný zákon č. 381/2001 Z.z. sa ustanovilo, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej, okrem iného, úhradou dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia. Zároveň sa v § 15 ustanovilo právo poškodeného na náhradu škody priamo od poisťovateľa. Preto je nesprávny názor žalovaného, podľa ktorého povinnosť uhradiť nároky podľa zákona č. 430/2003 Z.z. bola stanovená len vo vzťahu k poškodenému, nie vo vzťahu k žalobcovi, čo je v rozpore s dikciou § 4 ods. 2 tohto zákona, pretože náklady predstavujúce vyplatené dávky nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia môžu vzniknúť len žalobcovi (Sociálnej poisťovni) ako nositeľovi sociálneho poistenia. Z ust. § 4 ods. 2 zákona č. 430/2003 Z.z. účinného od 1.11.2003 vyplýva, že Sociálna poisťovňa je v prípade náhrady škody vzniknutej úhradou dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia poškodeným, ktorý je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo od poisťovateľa. Ďalšou zmenou a doplnením zákona č. 381/2001 Z.z. a to zákonom č. 110/2007 Z.z. sa precizovala právna úprava zodpovednosti poisťovateľov tak, že § 4 bol doplnený o nový odsek 3, podľa ktorého má poistený z poistenia zodpovednosti právo preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského poistenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný nahradiť ich týmto subjektom. Príslušným subjektom je odkazom na § 120 zákona č. 461/2003 Z.z. Sociálna poisťovňa. Tieto plnenia boli vyňaté z § 4 ods. 2 písm. a) zákona, ktorý upravuje náhradu škody na zdraví a náklady pri usmrtení t.j. z pôvodného § 4 ods. 2 písm. a) bol vypustený dovetok „ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia“, ktorý tam bol doplnený zákonom č. 430/2003 Z.z.. Pričom právo na náhradu škody vzniká na základe zákona č. 461/2003 Z.z., až výplatou dávok sociálneho poistenia, jedná sa o priebežne vyplácané dávky, preto uplatnenie práva na ich úhradu sa odvíja od dátumu výplaty splátky poskytnutej dávky. Upriamil pozornosť na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2Cob/233/2016. Vo vzťahu k poisťovateľovi

nie je tak rozhodné, kedy k zavinenému protiprávnemu konaniu pri prevádzke motorového vozidla došlo, pretože podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. sa vznik práva Sociálnej poisťovne viaže na výplatu dávky a nie na čas, kedy sa poistná udalosť, na ktorú sa viaže vyplácanie dávky viaže, stala.

7. Odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 379, § 380 CSP, keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo nariadenie pojednávania by si vyžadoval dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je v časti dôvodné.

8. K odvolateľom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov.

9. K námietke odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Naplnenie citovaného odvolacieho dôvodu odvolateľ odôvodňoval tým, že súd prvej inštancie dospel pri aplikácii právnych predpisov k nesprávnym právnym záverom pri posudzovaní vecnej legitímácie strán v konaní a pri posudzovaní námietky premlčania, ktorú vzniesol v konaní pred súdom prvej inštancie.

10. Vo vzťahu k námietke odvolateľa, že žalobca nikdy nemal, nemohol mať a nemá status poškodeného v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. odvolací súd uvádza nasledovné. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-381/2001>> Z.z., účinného v čase vzniku škodovej udalosti (03.03.2006), mal poistený právo, aby za neho poisťovateľ (žalovaný) nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal aj pred novelizáciou zákona č. 381/2001 Z.z. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-381/2001>>, účinnou od 01.04.2007, nárok na náhradu škody proti tretím osobám, ktorá mu vznikla výplatou dávok v dôsledku ich protiprávného konania (§ 238 ods. 1, § 260 ods. 1 zákona č. 461/2003 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-461/2003-ucinnost-od-01.01.2023>> Z. z., § 31 ods. 1 zák. č. 274/1994 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-461/2003-ucinnost-od-01.01.2023>>) a ako poškodený ho mohol uplatniť priamo proti žalovanému (§ 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-381/2001>> Z. z.), čomu zodpovedá aj úprava v ust. § 5 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-381/2001>> Z. z. účinného k 31. 10. 2003, podľa ktorého poisťovateľ (žalovaný) nahradí pri nesplnení podmienok v bode 1. a 2. za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu vzniknutú uhradením dávok dôchodkového zabezpečenia, teda postavenie poškodeného žalobcovi priznáva zákon. Zásadným sa javí i skutočnosť, že náklady spočívajúce vo vyplatených dávkach nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia môžu vzniknúť iba Sociálnej poisťovni (žalobcovi), ako nositeľovi sociálneho poistenia v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z.. Z ust. § § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ďalej vyplýva, že Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávného konania. Vychádzajúc z toho, že poistený mal v súlade s ust. zákona č. 381/2001 Z.z. právo, aby poisťovateľ za neho nahradil, okrem iného aj škodu vzniknutú úhradou dávok nemocenského a dôchodkového poistenia, uvedená škoda mohla vzniknúť len subjektu, ktorý je oprávnený na výplatu týchto dávok. Škoda spočívajúca v úhrade nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia preto nemohla vzniknúť fyzickej osobe (v danom prípade M. Y.), keď na výplatu týchto dávok je oprávnená výlučne Sociálna poisťovňa.

Na základe uvedeného odvolací súd vyvodil, že i v čase, kedy došlo k poistnej udalosti bola Sociálna poisťovňa oprávnená na to, aby škoda, ktorá jej vznikla úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, resp. dávok nemocenského a dôchodkového poistenia, bola uhradená v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľom. To, že výplatou dávok zo strany Sociálnej poisťovne došlo na jej strane k vzniku škody, potvrdzuje samotné znenie §-u 238 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého sú orgány či už štátnej správy, právnické osoby, fyzické osoby, povinné poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne potrebnú súčinnosť na účely náhrady škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok. Zákon o sociálnom poistení hovorí o tom, že Sociálnej poisťovni výplatou dávok vznikla škoda, z čoho je nevyhnutné vyvodiť i to, že výplatou týchto dávok sa stáva poškodenou. Odvolací súd upriamuje pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3MCdo/19/2008 zo dňa 21.01.2009, ktorý konštatoval, že zákonným predpokladom vzniku nároku Sociálnej poisťovne podľa uvedeného ustanovenia je, že poisťovňa uhradila svojmu poistencovi dávky dôchodkového zabezpečenia, ktoré boli vyplatené ako následok zavineného protiprávneho konania tretej osoby proti poistencovi. Práve za účelom odstránenia logických rozporov v danej právnej úprave zákon o povinnom zmluvnom poistení ako i zákon o sociálnom poistení boli novelizované (o.i. zákon č. 110/2007 Z.z.), na základe čoho došlo k úprave a precizovaniu vzájomných vzťahov medzi poisteným, poisťovateľom a Sociálnou poisťovňou. V zmysle ust. § 4 ods. 3 zákona o povinnom zmluvnom poistení v znení účinnom od 01.04.2007 poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, vrátane dôchodkových dávok, a to príslušným subjektom. V tomto ustanovení už pri poznámke 6b je odkaz na zákon o sociálnom poistení, a teda ide o konkrétne určenie subjektu - Sociálnej poisťovne. Uvedená zmena reflektovala i odvolateľom namietanú skutočnosť, že regresy zdravotných poisťovní, ako aj Sociálnej poisťovne voči poisťovniam, sú ujmu, ktorá vznikla až následne, teda, žalobca síce neutrpel škodu priamo prevádzkou motorového vozidla, ale v dôsledku prevádzky motorového vozidla došlo ku škode na zdraví, v dôsledku čoho bol žalobca povinný vyplatiť dávky (náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, a pod., vrátane dávok dôchodkových). Z materiálneho hľadiska sa však postavenie Sociálnej poisťovne nezmenilo, bola i je jediným oprávneným verejným nositeľom sociálneho poistenia, ktorému prislúcha poskytovanie o.i. invalidných dôchodkových dávok a ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v čase poistnej udalosti i po 01.04.2007 priznávalo Sociálnej poisťovni samostatný špecifický nárok na náhradu škody. Nedostatky dovtedajšej právnej úpravy týkajúcej sa pojmovej nedôslednosti však nemôžu byť na ťarchu žalobcu. Výklad ponúkaný odvolateľom by v dôsledku prílišného formalizmu bránil Sociálnej poisťovni, ktorej nesporne vznikla ujma tým, že vyplatila poškodenému dávky v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby (škodcu), uplatniť si ich refundáciu prostredníctvom poisťovateľa, teda žalovaného, ak v čase poistnej udalosti mal poistený (škodca) uzavretú - poistnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poistenie osobného motorového vozidla pre zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Je bez právneho významu, či právna úprava do novely zákonom č. 110/2007 Z.z. túto ujmu považovala za škodu, a po novele za regresný nárok, ak nedošlo k zmene samotného obsahu tohto pojmu. Súd prvej inštancie ďalej dôvodne poukázal na ust. § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, podľa ktorého náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému s tým, že poškodený, ktorým je vo vyššie uvedenom rozsahu vnímaná i Sociálna poisťovňa, je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. V čase poistnej udalosti i v čase vyplatenia dávok bol treťou osobou, voči ktorej má žalobca právo na náhradu škody v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení s § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. účinného do 31.03.2007, resp. § 4 ods. 3 z. č. 381/2001 Z.z. účinného od 01.04.2007, žalovaný ako poisťovateľ. Správnosť záverov súdu prvej inštancie je podporená aj tým, že žalobcom uplatňovaný nárok pozostáva z dávok vyplatených za obdobie od 02.08.2015 do 01.04.2018, t.z. za účinnosti novely zákona č. 381/2001 Z.z. účinnej od 01.04.2007, t.z. v čase kedy tento nárok žalobcovi voči žalovanému priamo vyplýval z ust. § 4 ods. 3 cit. Zákona.

11. Vo vzťahu k námietkam odvolateľa týkajúcim sa nesprávnosti posúdenia námietky premlčania súdom prvej inštancie, odvolací súd uvádza. Vychádzajúc z toho, že nárok žalobcu na náhradu škody - vzniknutej vyplatením dávok sociálneho poistenia vyplýva zo zákona č. 461/2003 Z.z., ktorý o.i. špeciálne v ust. § 238 ods. 5 stanovuje premlčaciu lehotu, odlišne od ust. Občianskeho zákonníka, platí zásada *lex specialis derogat legi generali*, a teda, pokiaľ špeciálny predpis obsahuje odlišnú právnu úpravu, má prednosť pred všeobecným zákonom. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie pri posudzovaní žalovaným vznesenej námietky premlčania správne aplikoval ust. § 238 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. podľa ktorého, právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím

troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok. Vzhľadom k tomu, že žalobca si nárok uplatnil na súde dňa 16.08.2018, žalobcom uplatnený nárok za obdobie od 02.08.2015 do 15.08.2015 je premlčaný (čo rovnako správne konštatoval aj súd prvej inštancie v bode 11.2 odôvodnenia rozhodnutia). Napriek správne konštatovaniu, však súd prvej inštancie opomenul, že žalobcom uplatnený nárok v sume 24 798,48 eur pozostáva z nároku a) za obdobie od 02.08.2015 do 01.01.2016 v sume 3 847,50 eur, b) za obdobie od 02.01.2016 do 01.01.2017 v sume 9254,64 eur, c) za obdobie od 02.01.2017 do 01.02.2017 v sume 778,30 eur, d) za obdobie od 02.02.2017 do 01.01.2018 v sume 8561,54 eur a d) za obdobie od 02.01.2018 do 01.04.2018 v sume 2356,50 eur (podanie na čl. 98). Z takto špecifikovaného nároku vyplýva, že žalobcom uplatnený nárok v sume 3847,50 pozostáva i z dávok vyplatených za obdobie od 02.08.2015 do 15.08.2015, t.j. z dávok neuplatnených v trojročnej premlčacej dobe. Na základe uvedeného odvolací súd prisvedčil odvolacej argumentácii odvolateľa, že s ohľadom na to, že nárok žalobcu za obdobie od 02.08.2015 do 15.08.2015 v sume 372,38 eur je premlčaný (769,50:31 x 15), dôvodným bolo priznať žalobcovi sumu 24 426,10 eur, ktorá pozostáva z vyplatených dávok za obdobie od 16.08.2015 do 01.01.2016 v sume 3475,12 eur, za obdobie od 02.01.2016 do 01.01.2017 v sume 9254,64 eur, za obdobie od 02.01.2017 do 01.02.2017 v sume 778,30 eur, za obdobie od 02.02.2017 do 01.01.2018 v sume 8561,54 eur a za obdobie od 02.01.2018 do 01.04.2018 v sume 2356,50 eur.

12. Vo vzťahu k námietke odvolateľa, že napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu trpí vadou nepreskúmateľnosti odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je síce nesporne súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo (ne)vyhovené uplatnenému nároku, čím je pre účastníkov veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie, nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia (nedostatok dôvodov) bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP, ale za tzv. inú vadu konania, (viď R 111/1998), čím sa zaoberalo tiež Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí konanom dňa 3. decembra 2015 a prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“, vychádzajúc z ktorého teda len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá dôvod na odvolanie spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces (predtým v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom) uvedeným v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, inak ide o tzv. inú vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), v súvislosti s čím je potrebné vždy skúmať mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, ktorou táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, teda v každej konkrétnej veci individuálne zodpovedať otázku, do akej miery možno nepreskúmateľnosť rozhodnutia posudzovať ako tzv. inú vadu a do akej miery ho možno posudzovať ho ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces. Preskúmaním obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nezhliadol dôvodnosť odvolateľom uplatneného odvolacieho dôvodu. Skutočnosť, že odvolateľ sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže sama o sebe viesť k záveru o neodôvodnenosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

13. Vo vzťahu k ostatným námietkam odvolateľa odvolací súd uvádza, že podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán spor (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na zostávajúcu odvolaciu argumentáciu odvolateľa odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

14. Nakoľko odvolací súd posúdil odvoláciu argumentáciu odvolateľa vo vzťahu k vznesenej námietke premĺčania v časti nároku na zaplatenie sumy 372,38 eur ako dôvodnú, bolo potrebné pristúpiť podľa § 388 CSP k zmene napadnutého rozhodnutia, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 24 426,10 eur a vo zvyšku žalobu zamietol.

15. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutím odvolacieho súdu došlo k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie, t.z. k zmene výsledku konania, z ktorého súd prvej inštancie vyrúbil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok, nakoľko žalobca bol od platenia súdneho poplatku oslobodený (§ 4 ods. 2 písmeno a) Zákona č. 71/1992 Zb.) s poukazom na to, že vo veciach poplatkov rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon (§ 12 zákona č. 71/1992 Zb.) rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku III podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

16. O nároku na náhradu trov konania t.j. prvoinštančného konania aj odvolacieho konania, odvolací súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru je úspechu vo veci) v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) a § 396 ods. 1, 2 CSP. Vychádzajúc z toho, že žalobca mal v konaní úspech v rozsahu 98,49 % (z uplatnenej sumy 24 798,48 eur mu bolo priznaných 24 426,10 eur) a žalovaný mal úspech 1,51%, čistý úspech žalobcu predstavuje 96,98 %, preto odvolací súd priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96,98%, vzhľadom k pomeru úspechu vo veci. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).